

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — III. Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre. 8 kor. — III. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

VIDÉKEN:

Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felolós szerkesztő és laptalajdonos

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A végrehajtás reformálása.

Az igazságügyek minisztere reformálja a végrehajtási törvényt. Ez a dolog nagyon is ránk tartozik, tisztelt olvasóközönség. Mert jó mindnyájunknak legalább fele, sőt több, mint a fele, végrehajtást szenvedett, szenvedő, vagy szenvedendő honpolgár. Valamennyiünk tudna tehát ódat zengeni a végrehajtásról, csak hogy az aztán palinodia volna, vagyis visszafele való dicsőítés. Minthogy mi a végrehajtás dolgában nagyon is fontos fakto. ok vagyunk, amennyiben nálunk nélkül nem lehet végrehajtás, hát jó lett volna, ha az igazságügyminiszter ur tőünk, közönségtől is megkérdezte volna, milyennek akarjuk a végrehajtást. Persze a legtöbb erre azt felelné, hogy semmilyenek. De akadna köztünk olyan is, aki megmondaná, hogy a közönség érdekében milyen irányban kellene reformálni a végrehajtást, ha már állami és társadalmi rendünk elkerülhetetlenné teszi. Egyébiránt azt hiszem, hogy a törvénycsinálók urak kéretlen véleményüket is meghallgatják, így hát nem lesz kárba-

veszett fáradság, ha szólnak a dolgról.

A törvénytervezők azt ígérik, hogy az új törvény keretében az alperesek (tehát mi) nagyobb védelmet fognak találni. Ez így szép szó, de igen tág értelmű; szeretnők látni, hogy mi a tartalma. A végrehajtás a hitelezők, a felperes szolgálatában áll, mert szükséges, hogy a hitelező megkapja a maga pénzét. Ez fontos érdek, de ezt az érdeket nem szabad úgy szolgálni, hogy ezáltal a végrehajtást szenvedők mindenkiből kiforgattassanak, hajléktalan koldusokká legyenek, mint ahogy ez ma történik. Nem szólok humanizmusról, de szólok az állam érdekéről, a mely *suprema lex*, legfőbb törvény. Már pedig az állam érdeke nem türi, hogy egy, vagy több polgár tönkrejusson és a proletárság tömegébe kerüljön azért, hogy egy másik hozzájusson a maga követeléséhez, amely esetleg oly csekély, hogy nála számba se jön és mégis elég nagy ahhoz, hogy az alperes elvérezzék tőle.

A főelvnek annak kellene lennie, hogy *senkit* sem szabad tönkre-végrehajtani és tönkreárvereni. Az szép dolog, hogy a végrehajtást egyszerűbbé

és olcsóbbá akarja tenni az új törvény, elvégre az is valami. De nem sokat ér majd a reform, ha nem lesz benne az itt felállított főelv.

A végrehajtás ne tegye a más házában lakó kisembert hajléktalanná. Hagyjanak meg minden családnak legalább minden két személyre egy-egy ágyat, minden egyes személyre egy-egy vápkost, minden három személyre egy szekrényt, az egész családnak egy asztalt, egy tükröt és minden személynek egy-egy széket. Kimélje a végrehajtás a hivatalnokokat jobban, mint eddig. Kétezernégyszáz koronáig ne nyuljanak a hivatalnoki fizetéséhez és ezt az elvet terjeszszék ki a magánhivatalnokokra is, mert az említett összeg az, amelynél a szegénység végződik és a *tisztességes szegénység* kezdődik. Ha emiatt csökken a tisztviselők hitelképessége, az nem baj. Ma úgy is az az átkuk, hogy mikor még kevés a fizetésük, tulnyújtózkodnak a takarón, adósságba merülnek és ezt nyögik még akkor is, mikor már, nagy későn, nagyobb fizetéshez jutnak. A személyében megbízható tisztviselőnek egyébiránt mindig megmarad az a szerény hitele, amelyre kivételes esetekben szüksége

Mátka-dal.

Milyen gyönyörűség elgondolni nékem,
Hogy te leszel az én kicsi feleségem!
Ujjongva szeretném hirdetni ezt szerte:
Hogy az egész világ tudja... irigyelje!

De mégse! — Mi köze ahhoz a világnak,
Hogy te szeretsz engem... s hogy téged
[imádlak!

Csak te suttogd nékem — én gyönyörűségem!
Hogy te leszel az én kicsi feleségem!

Királyi felöltő.

1857-ben a müncheni zálogház az egyik elővárosrészben volt s közelében több idősebb asszony tartózkodott állandóan, kik a röstelkedők részére csekély díjazás ellenében elvégezték a zálogbetevés nem éppen kellemes foglalkozását.

Ebben az időben, egyik szép májusi reggelen, Bajorország akkori királya II. Miksa, arra sétált s a nagy melegben felöltőjét a karjára vette. Sétája közben megállt a ki-

rály s a homlokán gyöngyöző izzadságot törölgette, miközben észreveszi, hogy az egyik palánk mellett álldogáló vén asszony egyszer csak furcsa mozdulatokkal közeledik feléje. A király azt hitte, hogy koldussal van dolga, a ki ezt az alkalmat fölhasználni kívánja. Alaposan csalódott azonban, mert az öreg, miután előbb óvatosan körülnézett, vajjon nincs-e valaki a közelükben, a király karján fekvő felöltőre mutatva, megszólalt:

— Kedves uram! Ugy-e bár, zálogba akarja tenni ezt a kabátot? Majd gondoskodom róla.

Miksa királyt kezdetben meglepte ez a föltevés, de látta, hogy az asszony nem ismerte föl; kíváncsi lett, mi sors fogja érni felöltőjét, miért is bizalmasan odasugta az asszonynak:

— Igen.

— Helyes — szólt az asszony és eközben átvette a király felöltőjét — ha egy negyedóra múlva erre jön, már átadhatom a pénzt. — Majd műértő szemmel végigtekintve a kabátot, hozzátette: „Ezért majd kiszoritunk vagy tíz forintot.”

Nevetését visszafojtva, Miksa király tovább ballagott, negyedóra múlva azonban pontosan visszatért s az öregasszonyt csakugyan helyén találta.

— Itt a pénz, kedves uram! Tizenegy forintot kaptunk. Így és most itt van a zálogcédula. A kiváltásnál majd gondoljon rám! — Mikor aztán látta, hogy a felöltőtől megszabadult uri ember nem tudja, hogy mi jár az ő fáradságáért, hozzátette: „A cédula egy garas volt, nekem pedig egy hatos jár.”

Miksa király a zálogjegyet nevetve tette zsebébe s miközben a tizenegy forintot az asszonynak átadva mondta:

— Kedves asszonyom, fogadja ezt fáradságáért!

Az asszony hirtelen nem tudta, hogy mit tartson erről az üzletről s magyarázatot akart kérni az urtól, de ez már akkora tova sietett.

A királyi palotájába érkeve, azonnal nevéhez sietett s a zálogjegyet megelégedett mosolylyal átnyujtva mondá:

— A felöltőmet én tettem ugyan zálogba, de kiváltani majd neked kell.

Neuländer férfi-szabó Budapestről
Debreczen, Biedenmann-palota.

fr. nezia és angol szövetei a tavaszi- és nyári idényre megérkeztek, melynek szives megtekintésére tisztelettel meghívja a t. közönséget.

lehet. Meg kell védeni a földmivest is. Egy nyolczad telekig ne nyuljanak a földjéhez, mert ha még ezt is elveszik tőle, akkor elmegy Amerikába, de itthon marad a végrehajtó.

Ilyen és hasonló intézkedésekkel kellene megvédeni a kisemberek élet-alapját. Az új végrehajtási törvény tervezetét el fogják küldeni az illetékes és érdekelt fórumoknak véleményadás végett. Az hiszem, a közönség is illetékes, főképpen pedig érdekelt fórum. Neki is van tehát szava ehhez a kérdéshez. — Mi ennyit mondtunk, más mondjon többet.

ORSZÁGGYŰLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Apponyi Albert gróf elnököl.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök bemutatja az összeférhetlenségi bizottság jelentését Szalay László ügyében, akinek képviselői állását a bizottság nem tartotta összeférhetlennak.

Továbbá jelenti elnök, hogy a Ház Tisza Kálmán temetésén küldöttségileg részt vett.

Ezután áttértek a kereskedelmi tárca tárgyalására.

Szávay László az állami munkáról szólva, helyteleníti a kereskedelemügyi kormány ama eljárását, hogy a káka—budapesti közútra nem a vidék kitünő burkolóanyagát használja fel, hanem állami kőbányából hozatja azt. Ezzel elvonja az ottani ugyanis szegény lakosság keresetének egy részét. Azt hiszi, hogy ez nemcsak ottan van így, hanem máshol is.

Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter informáltatni fogja magát a dolgról.

A tételt ezután megszavazták.

Az ipari és kereskedelmi célok tételénél

Kossuth Ferencz az ipar és kereskedelmi célok és törekvések előmozdításához kíván hozzászólni. Axioma-szerű igazságnak tartja, hogy egy fejlett nagy ipar szabad versenyével egy kezdő leges ipar nem életképes. Hazánkban így van ez. (Ugy van, ugy van! a halon.) Az állami támogatással teagódo ipar egy üvegházhoz hasonlít. Fel-sorolja mennyit fordított a kormány ipar-fejlesztésre Ausztria ugyanakkor négyszer többet fordított, pedig annak ipara már elég virágzó. Ausztriában maga a társadalom is segíti az ipart, míg ez nálunk nincsen meg.

A lefolyt 33 év alatt az iparral foglalkozók száma csak egy százalékkal növekedett. Ezt az eredményt semmisnek tartja. Magyarországnak első főadata volna, hogy a mezőgazdaságon alapuló ipart fejlessze. (Zajos helyeslés.) Példákat hoz fel arra nézve, hogy ipari szükségleteink legnagyobb részét Ausztriából és a külföldről hozzuk be. Ezzel ismét bizonyítja azt, hogy hazánkban addig egy-éges ipar nem lehet, míg az önálló vámterületet fel nem állítjuk. (Zajos, hosszantartó helyeslés.)

Báró *Perényi* Zsigmond: A háziiparról szól, nem annyira gazdasági, mint szociális, hamánus szempontból. Ez a legathatósabb inség-munka, melylyel bizonyára hatalmas gátat lehetne vetni a kivándorlásoknak. A kivándorlás legnagyobb oka nem az ipar hiányában van, hanem gazdasági viszonyainkban. Javítani kellene azokat és munkát adni a népnek. Kivándorlásokat szerinte úgy lehetne csökkenteni, ha a felvidékeken ipar-

telepeket létesítenének, melyek egy központi iparfejlesztő bizottság vezetése alatt lennének.

Egyes állami munkálatok nyomják a kisipart is. Így a börtön-munkák. Igen nagy baj az is, hogy a társadalom semmit sem tett és tesz a magyar ipar fejlesztéséért. Azt hiszi, hogy ha a társadalom más indullattal lenne, önálló vámterület nélkül is leviragozna a magyar ipar. (Zajos ellentmondások a szélsőbalon.) A költségvetést részleteiben is elfogadja.

Csernoch János: Az iparfejlesztését kívánja. Az állam eddigi támogatása ama elven alapszik: adok, de adjál te is. Iparunk ma gyermekkorát éli. Az államnak körültekintőnek kellene lenni, milyen vállalatokat támogat. Mert hiszen az közpénz. Nagyobb ellenőrzést kíván e téren. (Helyeslés a nap-pánton.) Határozati javaslatot nyújt be: Uasítsa a Haz a kereskedelemügyi minisztert, tegyen jelentést arról, mely gyárak és mennyi állami támogatást kapnak.

Rubinek Gyula: Zichy Jenő gróffal polemizál annak régebbi beszéde alapján. Ezután ama tételt állítja fel, vajon az önálló vámterület felállításával fejlődne-e az ipar? (Zajos ellentmondások a szélsőbalon.) Magyarországnak mezőgazdaságra többet ad a társadalom, mint az iparra. Ebből az következik, hogy Ausztria kultiválja az ipart, hazánk pedig a mezőgazdaságot. Amde Ausztriának mezőgazdasága is jóval magasabbban áll a miénk felett. A közös gazdaság mellett ez bizonyítja, miért nem fejlődött az ipar a múltban. Ők, mint agráriusok a közönség mellett foglalnak állást, de nem mindenkepen, csak bizonyos feltételek mellett. E feltételek egyike a vámvédelem. E kérdést azonban egyetlen politikus sem fogja a tudományosság szempontjából elbírálni és létrehozni. Helytelen volna olyan vámpolitikát követni, mely mindkettőnk gyengítene és nem erősítene. (Nagy zaj a szélsőbalon. Közbekiáltások: Eláll! Mi védjük meg az osztrákokat? Elnök csenget.) Ezután az egyes iparágakkal foglalkozik. Szerinte olyan iparágakat kell fejleszteni, melyek a mezőgazdasági dolgokat első sorban karolják fel. Amennyiben nem lehetne Ausztriával e feltételek mellett közösségre lépni, akkor ő is abban a véleményben van, hogy önálló vámterülettel rendezkedjünk be.

Krasznay Ferencz az önálló vámterület mellett emeli szót. Önálló vámterület nélkül nincs és nem lehet az ipar fejlődéséről szólni, akármit mond is Rubinek Gyula. Amíg közös vámterületen élünk, addig ez a kérdés nem lesz megoldva s e kérdés is csak ott áll, mint — Rubinek beszéde előtt. (Élénk tetszés és derűtség a szélsőbalon.)

Református tanárok gyűlése.

Második nap.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, április 3.

Két napig tartó tanácskozás, egy kis alkalmi ünnepség után befejezték Magyarország református tanárai szervezkedő gyűléstüket. Most, hogy elmúlt az ünnepi zaj, bekerülnek a házak ormairól a nemzeti lobogók, leszűrheti mindenki tárgyilagos, higgadt véleményét az új szövetségről, annak első bemutatkozásáról. És ez a vélemény az, hogy a magyar református tanárok ez új szövetsége lelkes, bátor harczosa lesz minden időben a nemzeti kulturának, a mely nem a meddő szóvitákkal, de a

tettekkel fogja munkálni a nemzeti nevelés magasatos ügyét.

A gyűlés keretében a protestáns jogakadémiák tanárai is kifejtették álláspontjukat a Wlassics-féle jogi oktatás reformjáról. Sürgetik a kötelező doktrátus eltörlését, egységes államvizsgák behozatalát, 8 féléves oktatás időt. — Csakis ily módon lehet a magasabb oktatást helyes mederbe terelni, elérni azt, hogy a jogakadémiákról valóban képzett — s nem a mostani egyetemi képzett-ségű hallgatóság kerüljön ki.

A theologiai tanárok nyugdíjuk méltányos megállapítását sürgették.

A tegnapi gyűlés lefolyásáról különben tudósítunk az alábbiakban szá-mal be:

A kollegium megtekintése.

Tegnap reggel fél nyolcz órától kezdve a gyűlés megnyitására a kollegium különböző helyiségeit tekintették meg a vendég tanárok. Megtekintették a természetrajzi, természettani szertárt, az oratoriumot, Hatvani professzor siremlékét s különösen huzamos időt töltöttek a kollegiumi anyakönyvtárban, ahol *Ferenczy* Gyula dr. akadémiai tanár szolgált a vendégeknek felvilágosítással.

A tegnapi gyűlés.

A második napi gyűlést délelőtt 9 órakor nyitotta meg *Dóczy* Imre elnök. Az emelvényt a megválasztott tisztikar s a jegyzők foglalták el.

A gyűlés megnyitása után határozatilag mondták ki, hogy *Dóczy* Imre elnöki megnyitó beszédét és *Erdős* József dr. tegnapi előtti imádságát jegyzőkönyvbe igtatják.

A szakosztályok tegnap délután lefolyt üléséről szóló jelentést tudomásul vették. A jelentések meghallgatása után áttértek a tárgysorozatra.

Két felolvasás.

Benkő Imre tanár tegnapi előadása került vita alá első sorban. Benkő Imre ugyanis felolvasása keretében azt indítványozta, hogy a tanárok fizetési fokozatait töröljék el. Kétségtelen érdekes téma a vitára azért is, mert úgy az állami, mint a felekezeti iskolákban a tanárok fizetési fokokba való beosztása elfogadott szabály.

Tartalmas vita indult meg az indítvány felett s végül határozatilag kimondták, hogy elvben hozzájárulnak Benkő indítványához s a további intézkedéssel a központi igazgatóságot bízzák meg.

Sinka Sándor debreczeni főgimnáziumi igazgató tartott a vita után ily című felolvasást:

„Középiskoláink helyzete, tekintettel a németországi egységes jogosítás reformjához.”

Nagyarányu felolvasás volt ez, amely felölelte a modern német és porosz oktatás-ügy különféle fázisait.

Sinka professzor nem izen hadat a középiskolák egyenjogosításának, csak még nem látja elérkezettnek az időt a megvalósulásra. A reáltudományok iránt teljes elismeréssel viseltetik.

Felolvasása a következő indítványban öszzpontosul:

„Mondja ki az egyesület, hogy az egységes jogosítású középiskolát szükségesnek tartja, de teljes megvalósítására még nem érkezett el az idő.”

Zajos éljenzéssel üdvözölték a tanárok jeles felolvasó kollegájukat s indítványát egész terjedelmében elfogadták.

Új tankönyvek.

A tiszántuli ref. tanáregyesület feloszlása előtt tárgyalta indítványát a következők szerint:

Főjegyző terjesztette elő az indítványt, hogy hirdessen az egyesület pályázatát a VIII-ik osztályban használandó történelmi tankönyvre és egy I., II., III. osztályokban használandó protestáns szellemű olvasókönyvre.

Az egyesület tagjai tudatában lévén annak, hogy olyan történelmi tankönyv, amely a református gimnáziumokban érettségiző ifjak számára teljesen megfelelne, nincs, úgy ennek, mint az olvasókönyvnek pályázat útján való megírását kimondja.

A tiszteleti tagok.

A pályázatok ügyének letárgyalása után az elnökség indítványára tiszteleti tagokul választották Antal Gábor dunántuli püspököt és Dégenfeld József gróft, a tiszántuli egyházkerület főgondnokát.

A jövő évi gyűlés

A nagyenyedi Bethlen kollégium szíves vendégszeretettel hívta meg a tanárokat, hogy jövő évi közgyűlésüket tartsák meg Bethlen Gábor főiskolájában.

Az országos ref. tanáregyesület a meghívást szíves készséggel fogadta el és kimondotta, hogy a jövő évi gyűlést Nagyenyeden fogja megtartani.

Dóczi Imre elnök ezúttal lendületes szavakban emlékezett meg a két nap fényes eredményéről, amely a magyar tanárok összetartozásának imponáló módon adott kifejezést. Reményét fejezte ki, hogy az új egyesület magasztos hivatását méltóképpen fogja betölteni. A gyűlést ezután a jelenlevők lelkes éljenzése között zárta be.

A tanárok tegnap — hivatalos ebéd nem lévén — házigazdáiknak voltak szívesen látott vendégei. Délután három órától kezdve pedig csoportonként a város nevezetességeit tekintették meg.

Debreczen nevezetességei.

Délután három órakor több csoportba oszolva kalauzolták a vendégeket Debreczen nevezetességeinek megtekintésére. Egy csoport a pallagi gazdasági tanintézetet, a másik az István malmot, a harmadik a gépjávitó műhelyt és a dohánygyárat tekintette meg. A kalauzolást Király Gyula tanácsnok, Aczél Géza főmérnök végezték. A vendégek nagy elismeréssel nyilatkoztak a modern intézményekről s a legjobb benyomással távoztak el.

A két napos gyűlést és ünnepséget ez fejezte be. A vendégtanárok jórészt már a tegnap esti vonatokkal elutaztak Debreczenből.

VIDÉK.

Asszonyok bandája. Kényes természetű ügy foglalkoztatja már hetek óta a kolozsvári rendőrséget. Egy minden rendű és rangú nőkből álló bünszövetkezetéről van szó, amely üzemének keresztülvitelénél határt nem ismer. A banda vezetője egy férjes asszony, ki nagy szakértelemmel irányítja közegeit. Egyébként maga is aktív részt vesz a fontosabb megbízások lebonyolításánál. A dolog nyomára a rendőrség egy névtelen följelentés útján jutott. A bizonyítékok nemsokára együtt lesznek s akkor könnyűvé válik leleplezni az egész bandát.

A kirabolt „amerikai.” Sátoralja-Ujhelyből kapjuk ezt a rémregénybe illő hírt: Regália András Amerikából bazaarkezt munkást Borgó Ignác és Szendrei Gyula fodrászsegédek vendéglőbe csalták és

revolvért szegyezve rá, bal kezét keresztül-lőtték s 270 korona pénzét elrabolták. A tetteseket elfogták.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, ápril 4.

A jog- és pénzügyi bizottság sietősen tárgyalta a hetedikén tartandó közgyűlés előtt a kedden kimaradt tárgyakat. A tagok nagyobb számban jelentek meg ezuttal és Aczél Géza főmérnök is eljött a gyűlésre, mert a tárgysorozatban ismét akadt egy pont, amely felette érdekelte a főmérnököt. A közgyűlési terem átalakításáról volt ugyanis szó.

Ez a dolog azonban nagyon nehezen megy. Először egy kétszáz ezer koronás tervet készített a főmérnök, de azt a közgyűlés elvetette. Akkor aztán egy 28 ezer koronás átalakítási tervet nyújtott be a tanácshoz, de azzal is bajosan fog célt érni. Mikor Aczél Géza a bizottság iyerén hangulatát kiszimatolta, előállott ismét az ő 200 ezer koronás tervével. Kovács József pártolta is az ügyet, de azért még mindig nem bizonyos, hogy átalakítják a közgyűlési termet.

A közgyűlésről szóló tudósításunk a következő:

Debreczen város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután Vecsey Imre t. főjegyző elnökleite alatt gyűlést tartott a városháza nagytanácstermében. Az ülésen megjelentek az elnökön kívül: Kemény Mór dr., Kernhoffer József, Szabó Kálmán, Komlóssy Arthur főjegyző, Komlóssy Dezső, Kovács József, Szántó Sámuel, Ábrahám László t. főügyész, Aczél Géza, Koszorus Lajos, Hajdu Gyula tanácsnok, Nemes Kálmán, Miskolczy Jenő, Kondor Kálmán, Lukács Armin, Szántó Győző dr. és Varga Károly jegyző.

A vásári és piaci rendtartás.

A ker. miniszter egy hosszú és részletes leiratával foglalkozott első sorban a bizottság, melyben a vásári és piaci rendtartással foglalkozik. E szerint a hetivásárok minden héten kedden és szombaton tartatnak és nyáron 3, télen egy órakor végződnek.

A felügyelő bizottság jelentése.

Varga Károly jegyző felolvassa ezután a felügyelő bizottság jelentését, mely a városi szeszüzlet könyveinek a vizsgálásáról szól. E szerint a bizottság átvizsgálta a városi szeszüzlet könyveit és azokat minden tekintetben pontosnak és hiánytalanoknak találta. A városnak a szeszüzletben fekvő vagyona és az utóbbi évi nyereség összesen 139,659 korona 20 fillért tesz ki. A bizottság jelenti továbbá, hogy már régen huzódó peres ügyekre akadt, amelynek elintézésére a tanácsot sürgősen felhívja. Végül a tanácshoz intézett átiratban a bizottság megelégedését fejezi ki az ötös kezelő személyzet és a könyvvitell vezető személyzettel szemben.

Egy indítványt is nyújtott be Szabó Kálmán a szeszüzletre nézve. Mivel az csak 12 ezer koronát jövedelmez a városnak, a kereskedőknek konkurencziát csinál és az erkölcsi telenséget is előmozdítja (?) tehát mondjon le arról a város, hogy tovább is fenntartsa a szeszüzletet. A városhoz nem illő dolog az ilyesmi.

Hajdu Gyula tanácsnok a városi tanács ülésén — ugymond — szavá fogja tenni

Szabó Kálmán indítványát és meg is fogja indokolni.

A bizottság az indítványt nem fogadta el, a felügyelő bizottság jelentését ellenben tudomásul veszi.

A közgyűlési terem átalakítása.

Aczél Géza városi főmérnök tudvalevőleg tervet nyújtott be a tanácshoz, melyben a városháza nagy tanácsterme kibővítésével foglalkozik. A kibővítés és díszítés költsége összesen 191 ezer 282 koronába kerülne. Ezt azonban a város mai pénzügyi helyzete nem engedi meg, tehát Aczél Géza más módon óhajtja megoldani e kérdést. A termet meghagynák a mai stádiumában, csupán kifestetnék, a karzatot átalakítanák, az ablakokat is rendbe hoznák, továbbá új butorzatot állítanának be, összesen 28 ezer koronáért.

Varga Károly jegyző felolvassa a főszámvéveinek erre vonatkozó jelentését, melyben elmondja, hogy a takarékpénztárban lévő pénz fedezné a kiadásokat. Az építési bizottság a második tervet pártolja.

Vecsey Imre elnök: Hozzájárul a bizottság az építési bizottság javaslatához?

Kovács József: Ahoz nem lehet hozzájárulni, hogy így maradjon a mai stádiumában.

Aczél Géza főmérnök hosszabb beszédben oda konkludál, hogy maga sem tud a 28 ezer forintos átalakításhoz hozzájárulni.

Komlóssy Arthur főjegyző szerint ez az állapot nem maradhat meg. A közgyűlés különben is kimondta már, hogy az átalakítás feltétlenül megtörténjék, most már csak az a kérdés, hogy melyik volna a leghelyesebb, pénzügyi szempontból.

Miskolczy Jenő azt hiszi, hogy tekintettel az anyagi állapotokra, amíg a város helyzete jobbra nem fordul, hagyja nyugodni a város az ilyen költséges átalakításokat.

Kovács József felemlíti, hogy a bizottsági tagok szaporításával el sem férnek majd a teremben. Intelligens embereket nem lehet egymásra zsúfolni.

A bizottság végül azt határozta, hogy a 28 ezer koronás megoldást nem fogadja el, ellenben szükségesnek tartja, hogy a terem megnagyobbíttassék, ha nem is az utca felé, hanem az udvari fal kifelé helyezésével. Ilyen értelemben terjeszti javaslatát a tanács elé.

Amit a miniszter megsemmisít.

A bizottság utolsó tárgya egy tegnap délelőtt leérkezett miniszteri leirat volt, amely megsemmisít egy közgyűlési határozatot. A novemberi közgyűlés ugyanis szavazás útján döntött a fölött, hogy mely pénzügyi intézmény helyezzék el a gyámpénztári pénzeket. A miniszter ezt a közgyűlési döntést megsemmisítette, mert a polgármesteri jelentés szerint a szavazásban sok érdekelt is részt vett. A rendelet elmondja, hogy azok, akik valamely pénzügyi intézmény igazgatósági, vagy felügyelőbizottsági tisztet töltenek be: nem szavazhatnak.

A bizottság hosszan tanácskozott a fölött, hogy milyen véleményezéssel terjeszse a közgyűlés elé a rendeletet. Ugyanis egyedül Koszorus Lajos és Miskolczy Jenő biz. tagok voltak a gyűlésen, akik nincsenek érdekelve valamely pénzügyi intézményben.

Miskolczy Jenő nagy derűtlenség között jelenti ki, hogy ő is érdekelt, mert váltója van.

Tehát Koszorus Lajos szavazott csak és úgy döntött, hogy a közgyűlés új szavazást ejtsen meg.

Fél hétkor ért véget a gyűlés, de a bizottsági tagok közül már csak hárman maradtak a teremben, mire az utolsó tárgyat is letárgyalták.

SZÍNHÁZ.

A cornevillei harangok. Planquette bűbajos operettje még a pótseasonban is vonzerőt gyakorol a közönségre s tegnap esti előadására distingvált és nagy közönség gyűlt a színházba. Valamennyire növelte az érdeklődést, hogy a társulat új tenoristája ezuttal mutatkozott be a debreczeni közönségnek. Az előadás és bemutatkozó azonban nem állott arányban a várakozással. A cornevillei harangokat csak igazán jó előadásban élvezheti a közönség, ámde értéktelenül vesznek el a legbájosabb melódiák is, ha a készületlenség zenekarban és színpadon fel felcsillan. Már pedig a tegnap esti előadásban ezt minden jóakarattal mellett sem tudták leplezni a szereplők jobbjai.

Ehhez járult még, hogy például a German szerepét *Bárdos Irma* játszotta és énekelt. Nagyrabecsüljük ugyan a kisaszszony buzgóságát, szorgalmát, igyekezetét, de mindez nem elég ahhoz, hogy játék és ének dolgában is nagyobb erőt igénylő szerepeket interpretáljon. A *Szélely Gyula* Henri márkija is gondosabb alakítás lehetett volna. Kárpótlást nyújtott azonban néhány sikerültebb, így például a „Bejártam kétszer a világot“ kezdetű énekszámával. Tagadhatlan, hogy szép hangnnyal bír, de kár, hogy bánni nem tud vele. Egy kis izlés az éneklésben, több színező, kifejező erő, melegség, ez az, ami legjobban utat talál a közönség szívéhez, lelkesít, magával ragad s az elismerés viharos tapsaira ingerli a hallgató-ságot.

A *Komlóssy Emma* Szerpolettjétől is többet vártunk. A művésznő kedves volt ugyan, de játékán nem ömlött el annyi pajzanság, a meynyit a Szerpolett szerepe megkiván. A második felvonásbeli sólójával azonban nagy tejszést aratott. Gondos és szépen kidolgozott alakítás volt a *Burtha Gáspár* apója. Hangja ugyan *nincs hozzá*, hogy az énekszámokban is kifogástalanul nyújtson, de annál kitünőbbben oldotta meg feladatát a prózában. Az örülési jelenetet, drámai erővel játszotta meg s közvetlen hatást tett vele a közönségre.

Végül emlékezünk meg, akire debutje után talán első sorban kíváncsi a közönség: *Békeffy Lajosról*, az új tenoristáról. — *Grencheux*-ot játszotta. Szép színpadi alak, de játék dolgában még sok kívánni valót hagy fenn. Kelletlenül többet mozog, indokolatlanul jár-kelel, mint valami műkedvelő. Hangja azonban kellemesen cseng s már belépőjével is megérdemelt tapsokat aratott. Terjedelme pedig nincs, a felső hangjai már erőltetésében kerülnek s csengésük se olyan tiszta. Annyit különben már a debutje alkalmával is nyújtott, hogy várakozással nézhetünk további fellépteit elé.

Nagy Gyuláról mondhatjuk a legkedvezőbb kritikát. A bírót játszotta és diskrét komikumával kitünően mulattatta a közönséget.

Kurucz Feja Dávid. Kivéve az Ocskay brigadérost, az utolsó tíz eszte dőben olyan általános sikert egyetlen darab sem aratott Magyarországon, mint a Kurucz Feja Dávid, Fenyves Samu kassai kiváló író e poétikus, mély érzelmű és nem kevésbé hazafias darabja. A lelki szenvedéseket, valamint az akkori kor szellemét hiven tükrözötteti vissza a kassai főbíró Feja Dávid rajzolásával, a kinek egy szörnyeteg asszony lesz a végzete. A debreczeni színtársulat a legnagyobb ambícióval készült a darabra, annak ugyszólván az egész drámai személyzetét foglalkoztatja. Komjáthy János a czimszerepet, Komjáthy Z. Teréz pedig pedig a szenvedélyes ravasz asszonyt játsza a darabban. Gábor lantos szerepe Odry Árpád kezében van; azonkívül az új

tagok közül is majdnem valamennyi részt vesz a darabban. Az érdeklődés városszerte nagy az ujdonság iránt és a vasárnap esti bemutató előreláthatólag zsufolt ház előtt kerül színre.

Beteg új tag. Nagy Sándor ujonnan szerződött tag ma estére hirdetett fellépte az új tag makacs rekedtsége miatt elmarad. Szerepét Komjáthy János fogja játszani.

F. Kállay Lujza és Sziklay Miklós, színtársulatunk e két eltávoztott kimagasló alakja a mult napokban mutatkoztak be a szegedi színházban, mint Krecsányi társulatának ujonnan szerződött tagjai. F. Kállay Lujza asszony a Troubadur Azucénájában lépett fel először. A szegedi közönség óriási tapsviharral jutalmazta énekszámaikat. Felvonások után nyolczszor — tizszer hívták a lámpák elé. A szegedi sajtó elismerő sorokban ünnepli a kiváló művésznőt, aki első fellépésével meghódította a műértő szegedi publikumot. Sziklay Miklós a „Csikós“ Márton gazdájában mutatkozott be. Kiváló művészi képességeit nagy elismeréssel honorálta ugy a szegedi közönség, mint a sajtó. Jól esik nekünk is, hogy színtársulatunknak esztendőkönn át szeretettel körülvelt tagjait ilyen meleg elismeréssel fogadta a szegedi előkelő izlésű, műértő közönség.

Ruzsinszky Ilona Pécssett. A debreczeni színház volt kiváló primadonnája, a mesés hangu *Ruzsinszky Ilona* husvétől kezdve a pécsi színtársulathoz szerződött. A kiválóan intelligens, zeneileg képzett pécsi színházi közönség előtt kedden lépett fel először a *Czigánybáró* Saffijában. Első fellépésével azonnal meghódította a közönséget. Felvonások után számtalanszor hívták a lámpák elé s lelkesen ünnepelték a kiváló művésznőt, a ki első játékával bebizonyította, hogy méltó a legkritikusabb közönség elismerésére és szeretetére is.

Groó Valéria bemutatkozása. A debreczeni színház új tagjai közül Groó Valéria, a drámai hősnő bemutatkozása kelti a legélénkebb érdeklődést. Groó Valéria, a fővárosi Nemzeti színház tagja volt és mivel Beöthy igazgató alatt a fiatalabb nemzedéknek ugyancsak kevés tér nyílt az érvényesülésre, Groó Valéria a vidéket választotta, ahol legalább bemutathatja hivatottságát. Ma este lép fel először a színpadon Dumas jeles „Kaméliás hölgy“ cz. darabjában. Ezt a minden ízében nagy tudást és tenyes kvalitásokat igénylő szerepet választotta magának Groó Valéria kisasszony bemutatkozául.

UJDONSÁGOK.

* Böjti prédikáció. A gör. kath. egyházban még e hó 26-áig tart a nagy böjt. A helybeli gör. kath. kápolnában tehát a péntek esti böjti istentisztelet és prédikáció rendszeren folytatatik s így ma este 6 órakor is meg fog tartatni.

* A belügyminiszter leirata Debreczenhez. A belügyminiszterium 789. elnöki számú rendelettel főlhívja Debreczen

város törvényhatóságát, hogy az 1873. II. t.-czikk rendelkezései értelmében a kiszolgált és polgári állásra jogosító igazolvánnyal ellátott altisztek az állami hatóságoknál és intézeteknél, nem különben a törvényhatóságoknál üresedésben lévő hivatalosalkalmazotti és alsóbb kezelői állások betöltésére más pályázók felett elsőbbséggel birjanak.

* Névmagyarosítás. Czinczár Dániel debreczeni lakos, valamint kiskoru Ferencz, Ernő, Dániel és Sándor gyermekei családi nevüket belügyminiszteri engedéllyel Csongor-ra változtatták. Az erre vonatkozó belügyminiszteri rendeletet a hivatalos lap tegnapi száma hozta.

* Szökött katona. Tegnapi lapunkban megemlékeztünk arról, hogy a rendőrség letartóztatott egy magát Szmercsányi Andornak nevező gyanus alakot. Személyazonosságának megállapítása végett a nála talált katonakönyv alapján a honvédparancsnoksághoz kísérték erős fedezet alatt, mivel már egy ízben megkísérelte a szökést. A honvéd parancsnokságnál aztán kiderült, hogy az illető gyanus alak többszörös katona szökevény és Szerző Sándornak hívják. A 3. honvéd gyalogezrednél szolgált, a szökést már egy ízben megkísérelte, legutóbb is e miatt hosszabb fogságra ítélték. Büntetését azonban nem töltötte ki, mert a börtönéből megszökött. A szökevényt átadták a honvéd parancsnokságnak, bűnéért a hadbíróóság előtt fog majd felelni.

* Akit nem lehet kitiltani. A kocsisok, hetesek és inasok fosztogatóját az ismert csavargó Pozsár Gábor ismét keresi a rendőrség. Ujabban daczára a kitiltásnak ismét megjelent a városban és rendes foglalkozását, a lopást újból megkezdte. Első ténykedését Mányi Mihály Csapó-utca 80. szám alatt lakó kocsis érezte meg, a kitől ellopta összes ruháját, mintegy 80 korona kárt okozva neki. A javíthatatlan tolvaj itt bujkál a város területén s így rövidesen kézre fog kerülni.

* Táncoktatás. Mindazok, akik Endrédy-féle tánc-idényre jelentkezni kívánnak forduljanak Zádor Lajos főtéri üzletébe, ahol a jelentkezéseket elfogadják.

* A tegnapi halottak. Debreczen városában a tegnap napon a következő halálesetek fordultak elő: Kovács Béla Lajos, 2 hónapos csecsemő, Posta-kert II. jár. 2-ik szám. Tar Jolán, 9 éves árvaházi növendék, közokrház. Tóbiás Dezső, 28 éves toronyőr, közokrház. Arany Klári, 20 napos csecsemő, Kigyó-u. 31. szám. Platko Sándor 27 éves asztalos-segéd, Homokkert II. jár. 195. szám

* Nem volt rá alkalma. Knicker: Mik voltak szegény Henpekt utolsó szavai? Bocker: Nem voltak utolsó szavai. Jelen volt a felesége.

* Milyen idő lesz áprilisban? Erre a kérdésre Meteor, a híres szegedi időjós a következőket feleli: Az időjárás még végleg nem válik állandóvá, mután április hó első napjaiban újra sűrűn jönnek a csomópontok. Ugyanis 1., 2., 5., 8., 10.—15., 22.—26., 30-ra esvén azok, így állandó jellegű az idő még április hó első negyedében nem vehet. A 2-iki hidegebb jellegű, míg a 8-iki erős hatású s meleg kitöréses jellegű, amelyet megelőzőleg rezgésbe jöhet a föld is. — Hogy azonban hol és merre lesz ez ére hető a föld területén és mily mértékben, az még kiszámíthatatlan

A vulkánok is működésbe jöhetnek a 8-iki csomópont körül. Ezt követőleg a többi háromnegyede április hónapnak állandóbb jellegű lesz a csomópontok közti napokon, csak azoknak hatása fogja majd nekünk az áprilisi időt is meghozni.

* Nemzetközi vívóakadémia Debreczenben. *Szigeti* Benedek Sándor a kiváló vívómester vasárnap délután nemzetközi vívóakadémiát rendez a *Bika* szálloda dísztermében. A jeles fiatal mester ez alkalommal is olyan programot állított össze, amely a nemes sport kedvelőinek kiváló vonzerőül szolgál. — A vívóakadémián a következő mesterek és amatőrök vesznek részt. *Torricelli* Angeló a fővárosi vívó klub jeles mestere, *Prucher* Baltházár a magyar athletikai club mestere, *Berti* László honvéd főhadnagy a Ludovica akadémia vívómestere, *Orbán* Dezső, a L. A. vívómestere. *Ujfaussy* Gábor, *Békassy* Béla honvéd-huszár-főhadnagy vívómesterek. *Sz. Benedek* Gyula és Sándor vívómesterek. *Haupt* Sándor Arnold vívómester Bécs Ujhely. Az amatőrök közül részt vesznek a versenyen: dr. *Haberfeld* Marcell M. A. Cl. Budapest, *Spacz* Gyula Főv. A. Cl. Budapest, *Lanbach* Oszkár közshadseregbeli tüzérhadnagy Bécs Ujhely, *Lipcsey* Márton honvédhadnagy Debreczen, *Kölcsey* Ákos amateur Debreczen. A verseny vasárnap délután három órakor veszi kezdetét. Jegyek előre válthatók *Szentkirályi* Tivadár, *Zádor* Lajos, *Pongrácz* Géza és *Riesz* Lipót főtéri üzleteiben és a verseny napján délután két órától kezdve a pénztárnál.

* Értesítés. Debreczen város n. é. közönségének tisztelettel hozom becses tudomására, hogy a nagyerdei vendéglő bérletétől megváltam, s most már minden tevékenységemet kizárólag a Dréher-féle sörcsarnok üzletnek szenteltem. Legfőbb törekvésem lesz, hogy kitűnő ételek, tisztán kezelt italok, pontos kiszolgálással tegyem magamat még inkább érdemesé a n. é. közönség becses támogatására. Szíves pártfogásukat továbbra is kérve, maradtam tisztelettel: *Márkus* Jenő, vendéglős.

* Honvéd-önkéntesek Debreczenben. A budapesti önkéntesiskolához beosztott honvéd-önkéntesek husvét előtt tették le első vizsgájukat. A két csoportban tanított önkéntesek dícséretes előmenetelt tanúsítottak s tulnyomó többségük megkapta a két csillagot. Ünnepe után helyezték az önkénteseket a vidéki ezredhez. A debreczeni honvéd ezredhez harmincnégy önkéntest osztottak be, a kik közül csupán három nem kapta meg a két csillagot, a többi mind tizedesi ranggal került századához. A daliás, jóképű magyar fiúk pár nap óta már feltűnnek a korzón, ahol az esti publikum örömmel legelteti szemét a daliás magyar katonákon.

* Értesítés. Értesítjük Debreczen husvásárló közönségét, hogy a Simonffy-utcai bérházban lévő huscsarnokot e héten csütörtökön otthagytuk s a Degenfeld-téren, a Tisza-palotában, a Nagy Sándor-féle üzlet-helyiséget rendezzük be s a borjuhust s

hentesárut ott vásárolhat tőlünk mélyen tisztelt közönségünk. Tisztelettel: *Suba* Istvánné, ifj. *Kovács* Ferenczné, özv. *Kiss* Jánosné, *Hegedüs* Istvánné, *Boruzs* Jánosné, *Kovács* Sándorné, *Kovács* Jánosné és *Kovács* István hentes.

* Czirkusz Debreczenben. Hogy a szintársulat távozásával ne maradjon szórakozás nélkül a közönség, gondoskodnak róla a czirkuszigazgatók. Eddig már két igazgató tett kérdést az iránt, hogy mikor tarthat előadásokat Debreczenben. Mind a kettő kedvező határidőt kapott s így a nyári időnyre is lesz hol szórakoznia esténként a közönségnek.

* Debreczen a siketnémákért. Örömmel hozom a nyilvánosság elé, hogy a siketnéma oktatás ügynek e folyó évi február 19-én városunkban járt két buzgó apostola *Gácsér* József és *Markovics* Árpád tanárok által a siketnémák szerencsétlen sorsa iránt felkeltett érdeklődés kellő vizsgálata után talált társadalmi köreinknél. Ezt igazolja azon 200 koronás alapítvány, melyet egy magát megnevezni nem akaró egyén juttatott kezeimhez azon óhaját kifejezése mellett, hogy ezen összeg a városunkban létesítendő siketnéma iskola alapjaként „*Szikszai és Földi*” alapítvány czímen kezeltessek. — Amidőn az emberbaráti szeretet e nemes megnyilatkozását a nyilvánosság elé hozni kötelességemnek ismerem, egyszersmind köszönetemet nyilvánítom a nemesszívű alapítónak a kezeimhez juttatott, általam a városi házipénztárnál letétbe helyezett alapítványi összegért. A felállítandó siketnéma iskolai alap a f. évi február 19-iki előadás alkalmával befolyt 200 koronával együtt 400 koronára emelkedett. Debreczen, 1902 ápril hó 3-án. *Oláh* Károly tanácsnok.

* A túltömött kisvasuton egy urnó és egy ur között a következő jelenet folyt le. Az ur odalép az urnához, akinek a helyére szeretett volna ülni s így szól hozzám:

— Asszonyom! Mit tenne ön, ha gentleman volna?

— Mit tenne ön uram? — volt rá a szellemes válasz.

* Igyunk szénsavval telített ebesi ártézi forrásvizet, vegyítiszta, legjobb, legégségesebb, legüdítőbb ital. Ládákban házhoz szállítva félliterenként 4 fillér, szénsav nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár *Piacutca* 7. szám.

* Meglepő tavaszi ajándékok. Kabátok, gallérok, Paletok, díszített női kalapok, Blousok, Napernyők, Leány és gyermek ruhácskáiban, 2 évestől 12 évesig nagy választékban, érkezik a Párisi divat-áruházba.

TÁVIRATOK.

A fiumei sztrájk.

Budapest, április 3. Fiuméből jelentik, hogy az általános sztrájk kitörése, a mitől annyira félték Fiumében, egyelőre elmaradt, mert a pékek, mészárosok és más iparághoz tartozó munkások elhatározták, hogy bevárják a békéltető tárgyalások végét, s csak azok eredménytelensége esetén csatlakoznak a

sztrájkolókhöz. A közraktárak munkásai ma újból munkába állottak, mert a vállalat jórészen teljesítette követeléseiket. Maga a kikötő csendes mint egy temető, ellenben annál izgatottabb a hangulat bent a városban, különösen mikor megtudták a sztrájkolók, hogy vezérük: *Schneider* nyomdász az ismert szociálista igazgató ellen a rendőrség kiadta az elfogatási parancsot. Ez nagyon elkésé-ritette a munkásokat és több helyütt zavargások törtek ki, melyek résztvevőit tömegesen tartóztatta le a rendőrség. *Schneider* különben az esti órákban sikerült kézrekeríteni s reggel Zárába toloncolják. Nagy riadalmat okozott a reggeli órákban két patron felrobbanása, melyet a vasuti állomás közelében helyeztek el ismeretlen tettesek. A berobogó gyorsvonat kerekei robbantották fel a patronokat s mikor a vonatot megállították, kiderült, hogy azok ártalmatlan jelzőpatronok voltak.

Közös tanácskozások.

Bécs, ápril 3. *Szell* Kálmán magyar miniszterelnök ma délelőtt hosszasan tanácskozott *Körber* dr.-ral s megállapodtak abban, hogy a közös miniszteri tárgyalásokat Budapesten folytatják. Délután koronatanács volt a király elnöklésével, melyen két óra hosszat tárgyalták a közös költségvetést s végleg megállapították, hogy a delegációkat május 7-én hívja össze a király Budapestre.

Munkások szerencsétlensége.

Madrid, ápril 3. *Toledóból* jelentik, hogy ott egy építkezésnél nagy szerencsétlenség történt. Egy újonnan épült ház tűzfala beomlott s tizenöt munkást maga alá temetett. A szerencsétlenül jártak közül öten meghaltak, tizen pedig súlyos sérüléseket szenvedtek.

Hajótörés.

Budapest, ápril 3. *Buenos-Ayresből* jelentik, hogy a Brazíliai partok közelében egy gőzös hajótörést szenvedett. A hajó személyzet közül a kapitány és 19 matróza vízbefulladtak.

Vasuti menetdíj kedvezmény.

Budapest, április 3. *Horánszky* Nándor kereskedelemügyi miniszter tegnap két rendeletével érdekes újítást hozott be, amit a fővárost látni óhajtó vidékiek bizonyára örömmel fognak üdvözölni. A Szent-István napkor szokásos vasuti menetdíj leszállítást ugyanis a miniszter kiterjeszti a pünkössti ünnepekre is az összes vasuti vonalakon.

Az öngyilkos kapitány menyasszonya.

Budapest, április 3. Pár nap előtt jelentették Fiuméből — mint annak idején meg is irtuk — hogy *Capp* Albert tüzérvadász a Ludovica akadémia jeles tanára a tengerparton öngyilkosságot követett el s átlőtt halantékkal, holtan

húzták ki a tenger vizéből. A szomorú esetnek — mely általános részvétet keltett fővárosszerte — megdöbbentő folytatása következett be Budapesten. — Tegnap este ugyanis a Fiume szálló közelében egy gyönyörű szép urileányt találtak eszméletlen állapotban az utcán. Hamarosan beszállították a Rókus-kórházba, hol kint, hogy a szerencsétlen leány marólguggal megmérgezte magát. Zsebében levelet találtak, melyből kivilágított, hogy Óhidy Idának hívják és menyasszonya volt a Fiumében öngyilkossá lett Capp Albert századosnak, kit a halálba is követni akart.

TORVENYKEZÉS.

§ **Mikor a gazda mulat.** Tóth Sándor püspökladányi háztulajdonos az elmúlt év novemberében alaposan berugott. Részeg állapotban támolygott haza, és hamarosan elhatározta, hogy lakóitól még az éj folyamán befogja szedni a lakbért. Kezdte mindjárt az egyik lakón Tóth Miklóson, a kinek szobája ajtaját erőszakkal törte fel. Tóth Miklósék magánlaksértés miatt jelentették fel Tóth Sándort, a ki a ma tartott végtárgyaláson ittas állapotával mentegőzött. A törvényszék azonban nem fogadta el a mentésget, hanem Tóth Sándort magánlaksértés miatt 7 hónapi fogházra ítélte.

§ **Váltóhamisító böszörményi asszony.** Fehér Mártonné Csiba Juliánna három esztendővel ezelőtt megszorult aprópénz dolgában, s nem sok gondolkodás után egyszerű módon segített a baján. A böszörményi takarékpénztárhoz beadott egy százforintos váltót, a melyre elfogadóul önmagának, kibocsátóul Lévai Gábor böszörményi gazdaembernek, forgatóul pedig Lévai Gábornénak nevét írta. Egy darabig törlesztette a felvett összeget, de csakhamar beleunt. És ekkor kiderült, hogy hamis neveket írt a váltóra. A furfangos asszony felett ma ítélezett a debreczeni királyi törvényszék *Szeőke* István dr. törvényszéki bíró elnöklésével. A vádatatóság *Bálint* Zsigmond királyi ügyész képviselte. A bizonyítási eljárás befejezése után a törvényszék Fehér Mártonné magánokirathamisítás miatt 7 hónapi börtönrre ítélte. Az ítélet ellen a vádlott felebbezett.

Szerencsétlenség vadászat közben.

— Saját tudósítónktól. —

Végzetes szerencsétlenség történt e hét elején a luboknai erdőben. Mint tudósítónk jelenti, Szikatorisz Sándor és Rabák Lajos egyetemi hallgatók a husvét szünidőkre mentek haza szüleikhez. A fiatal emberek értesültek, hogy a szalonkák is megérkeztek már. Néhány ismerősükkal és Vopelczki György erdővéddel hétfőn estefelé kimentek szalonkalesre.

Az erdővéd a társaság minden tagjának kijelölte a helyét. De a vadászizgalom erőt vett rajtuk, elhagyták helyüket s nem vigyáztak kellőképen. Így esett meg a borzasztó szerencsétlenség, hogy Rabák Lajos

a vele szemben álló Sajba Ferencz segédjegyzőnek mind a két szemét kilötte. A végzetes lövés után a szerencsétlenül járt Sajbát karon fogva vezették ki az erdőből.

Ekkor történt, hogy Vilcsék Győző úrnok, a ki Sajbát vezette, a fegyverének a ravaszát elfeledte lebocsátani s úgy vitte váilon a fegyvert. Valami faágban a fegyver megakadt, a ravasz lecsapódott, a töltött fegyver eldördült s a sörétek az utánuk ballagó Szikatorisz Sándornak az arcába és nyakába furódtak.

A szerencsétlenül járt két fiatal embert egy kellett kocsin hazaszállítani s jelenleg a szüleiknél ápolják őket, de a sérülésük oly súlyosak, hogy életben maradásuk alig remélhető. Említést érdemel még, hogy a szerencsétlenül járt Sajba Ferencznek édesapját ezelőtt négy évvel szintén vadászat közben lőtték agyon véletlenségből.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Két lövés.** (Éjjeli express tudósítás.) Aradon tegnap gyilkossági kísérletet követett el Buzduk Demeter. A feleségét akarta agyonlőni, aki elkergette a háztól. Tegnap Buzduk felkereste a feleségét és könyörgő hangon kérte tőle:

— Asszony, hát nem veszel vissza a házadhoz?

A felesége azonban válasz nélkül ment ki a konyhába, mi-e Buzduk revolvert rántott elő és kétszer rálőtt az asszonyra. Egyik lövés sem talált. Buzduk ekkor kijózanodott. Elment a rendőrségre s ott önként jelentette fel magát:

— Bolondság volt, amit tettem, már meg is bántam.

A rendőrség azonban Buzdukot letartóztatta.

× **A hét vezér emlékezete.** (Éjjeli express tudósítás.) Pusztaszeren ma csütörtökön nagy ünnepélyesség volt. Az Árpád-egyesület tagjai vonultak ki érdeklődő nagy közönség kíséretében Pusztaszerre és ott hét hársfát ültetett el a hét magyar vezér emlékére. A szép ünnepélyen Várady Gyula tartott hatásos alkalmi beszédet.

INGATLANOK FORGALMA.

Matkó Ferencz és neje veszik a debreczeni 7446. sz. tjkvben foglalt 4163. hrsz. újkerti szőlőt özv. Sütő Gábornétól 2050 koronáért.

Bőr József és neje veszik a debreczeni 7672. sz. tjkvben foglalt vargakerti szőlőt Kovács Ferencz és nejétől 1300 koronáért.

Tökés Imre és neje veszik a debreczeni 4466. sz. tjkvben foglalt Ötvös-utca 14. sz. házat Bundi Péter és társaitól 8000 koronáért.

Abuczki Mihály és neje veszik a debreczeni 8470. sz. tjkvben 8994 hrsza foglalt 2 hold 659 négyszögöl ujosztású földet Szücs Sándor és nejétől 2000 koronáért.

Egressy Illés és neje Sarkadi Juliánna veszik a debreczeni 1815. sz. tjkvben foglalt Mester-utca 15. sz. házat és 5 hold 700 négyszögöl ondódi földet Deák János és társától 17200 koronáért.

Kömüves Józsefné Szücs Juliánna veszi a debreczeni 2610. sz. tjkvben foglalt Salét-

rom-utca 6. sz. házat Polgár Imrétől 8000 koronáért.

Bihari Józsefné Szecsei Sára veszi a debreczeni 6311. sz. tjkvben foglalt Csapókerti szőlőt Szilágyi János és nejétől 1360 koronáért.

CSARNOK.

Az őrangyal.

— Regény. —

Írta: **Thán Gyula.**

(Folyt.)

Jolán szavaiban őszintesége mellett annyi kedvesség volt, hogy még az ügyvéd sem tudott értük megharagudni. De levonhatta belőle a következtetést. Bogáti Péter nével könnyen boldogulna, maga felé hajlíthatná, de a leányával már nehezebben érne ki.

— Ez a kis lány — gondolta magában — sejt valamit és ellenezni szeretné a házasságot. Amde csalódik a kis baba. Ez a törekvése sikertelen lesz. Megfogom hiúsítani Bogáti Péterné a kezeim között van. Nem engedem ki.

Azután a legnagyobb nyugalmat erőltetve Jolán fele fordult és így szólott hozzá:

— Nem tudom, hogy Jolán kisasszony, milyen következtetéseket fűz ahhoz, hogy én annyi s olyan rokonszenvvel veszem körül önöket. De ha úgy találja, hogy még a jóbarát is terhükre van, hát majd inkább elmegyek. Én azt hittem, hogy olyan nehéz viszonyok közt, mint aminőbe önök jutottak, szükségük van egy mindentől megvédelmező férfinak. Jolán kisasszony nem úgy találja, hát én elmegyek. Mind ez azonban nem jelenti azt, hogy én nehezt lek. A világért sem. Sőt ellenkezőleg. Amikor ő nagysága parancsolni fogja, rendelkezésükre állok.

Az ügyvédet olyan kellemetlenül érintette Jolán közbelépése, hogy amíg ezeket elmondta, erősen reszkedett a szava. Azután megfordult Bogátié előtt meghajította magát, köszöntötte s azután távozott. Alig lépett ki azonban az ajtón, Jolán odasietett édes anyjához, megcsókolta a kezét s engesztelőleg kérte:

— Bocsáss meg kedves mamám, hogy így léptem fel. Ezt tartottam helyesnek. Nem tudom miért, de Lánczy ügyvéd ural a legkevésbé sem rokonszenvezem. Én ezt az embert nem szeretem, azt sem tudom miért, de gyűlölöm.

Bogáti Péterné magához ölelte gyermekét s forrón kétszer-háromszor is megcsókolta.

— Amit tettél — ugymond — okosan tetted drága Jolánkám. Lánczy Kálmán nekünk, illetve legjobban nekem volt terhemen. Igazságod volt.

— Hogyan kis mamám, te helyesled?

— Igen!

— Hát nem szereted őt?

— Nem!

— Pedig én hallottam szavait s azért rontottam be, hogy téged esetleg olyan válaszban akadályozzalak meg, amely Lánczy Kálmánra nézve kedvező lehet.

— Ha nem jössz be gyermekem, én mondtam volna meg neki ugyanazt, amit te mondtál. Ha ő nekünk szolgálatot tett, megfizetünk érte, de olyan áldozatot ne kívánjon tőlem, amelyet nem tehetnék meg soha.

Jolán hozzásimult édes anyjához, simogatta, visszaadta neki az előbb kapott csókokat és boldogan sugta a fülébe.

— Te vagy a legjobb anya! Nem csalódtam benned kedves mamám.

— Folyt. köv. —

SZINLAP.

Ma pénteken, „C“ bérletben, Groó Valéria első felléptével:

A kaméliás hölgy.

Szimtű 4 felvonásban.

S Z E M É L Y E K :

Duval Armand — — — — — Odry A.
 Duval Georges, az atyja — — — — — Bartha I.
 Rieux Gaston — — — — — Komjáthy.
 Saint-Gaudens — — — — — Faragó Ö.
 Gauthier Margit — — — — — Groó V.

Holnap szombaton, „A“ bérletben:

EGY GÖRBE NAP.

Bohózat 8 felvonásban.

Artézi és szivattyús kutak furására

községek, gyárak, gazdaságok és magánosok részére, valamint saját készítményű szivattyúk felállítására és javítására jutányos feltételek mellett ajánlkozik

Guró Lőrincz

kuturó-mester és vállalkozó, ki 16 év lefolyása alatt

220-nál több sikerült fúrt kutat létesített.

Megrendelések czímre Debreczen Varga-utca 20 ik szám intézendők.

ANTAL VINCZE

férfiszabó divatüzlete

Debreczen, Simonffy-utca 1. szám.

Van szerencsém az igen tisztelt megrendelőim és a nagy közönség becses figyelmét felhívni, hogy úgy a

tavaszi, mint nyári

szöveteim

a legjobb kivitelben és nagy választékban megérkeztek, azokat igen szolid árban a legjobb divat szerint készítem.

Amidőn ezeket nagybecsű tudomására hozni szerencsém van, szöveteim megtekintését szíves figyelmükbe ajánlva vagyok

kiváló tisztelettel

Antal Vincze.

férfiszabó.

Elsőrendű sima szőlővesszők kaphatók KARDOS LASZLÓ telepéről

értésítés az üzletben.

Febér erdélyi (bakar)	1000 darab	4 kor.
Olasz rizling	" "	4 "
Fehérhasselas csemege	" "	6 "
Piros	" "	6 "
Fehér " fontenebleau	" "	8 "
Muskotály Alexandria	" "	16 "
" Hamburg	" "	16 "
Passatutli 1000 drb.	" "	16 "

Takarék- és Hitelintézet

Csapó-utoza 4. számú házában egy nagy

kettős bolthelyiség

azonnal; Ugyanott 4 szobás és kényelmes mellékhelyiségekből álló

uri-lakás

május 1-től kiadó. — Értekezhetni az intézet vezérigazgatójával.

Legjobb
szőlőkarók
 10 koronától kezdve ezrenként kaphatók:
 Balog Dávid telepén
 Debreczen, Miklós-utca végén.

A legbiztosabb és évek hosszú sora óta legjobban bevált

gazdasági magvak,

konyhakerti magvak,

direkt erfurti virágmagvak

Kontsek Géza

előbb GASZNER KÁROLY

magkereskedésében, Kossuth-u. 7. kaphatók. Nagvfogyasztóknak és viszontelárusítóknak jelentékeny kedvezmény.

Nagyképes árjegyzék ingyen.

Mauthner-féle magvak
 valamennyi konyhakerti vetemény és virágmagvakat már ismeretes
MAUTHNER féle védjeggyel
 eredeti csomagolásban és a legfinomabb nehéz faj
ANGOL PERJE
 és a finom keverékű
Pázsit fűmag
 kapható
VÁRAY JOZSEF
 kereskedésében, városi új bérház.

Bámulatos olcsón

beszerezhetők

órák és ékszerék.

Magyarhon legnagyobb és hírneves órász-üzlete. (Alapította ott 1860.)

14 kar. arany kar. gyűrűk már 3 frttól és fejjebb

14 " " köves " " 3 " " "

14 " " fülbevalók " 1 frt 50 k " "

14 " " nyaklánczok szívvvel 8 f. " "

14 " " óralánczok " 14 " " "

14 " " női-órák " 12 " " "

14 " " férfi-órák " 20 " " "

14 " " nyakkendőtük- és broszok 3 frt.,

Ezüst órák már 5 frt. 50 krtól feljebb.

Saját gyár-műnyu ingaóráim a legnagyobb választékban eddig felülmulhatatlan finom minőségűek már 16 frttól feljebb.

Javításokat a legjobban mint bárhol majd újjá alakítom, mindennemű ütő órákat KONG ütőre átalakítom.

Tisztelettel:

GASPARIK ANTAL Serli Ede utóda

Chronometer műórák és Első magy. ingaórágyáros Debreczen.

MIHALOVITS J. gyógyszer-tára
 „Kigyó“-hoz Debreczenben.
 Ajánlja:
HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)
 mely készítmény tünde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arcbőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arczpor vagy rizs-porral. Jól tapad s igen jól fed.
 A Harmat-Crème s Harmat-aszppannal együtt használva az arcbőrre üdítő, szőpé teszi s megóvja a megránczosodástól.
 (Kapható 3 színben fehér, rózsás s crème színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor.
 Ajánlja továbbá következő arczporait:
BERLINI FETTPOUDER (3féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.
VELUTIN POWDER (3féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

MŰVÉSZI KIVITELŰ
platin képek,
aquarellek vagy
olajfestmények
 és általában a fényképészethez tartozó legkényesebb munkák (eltérőleg a vidéki fényképészek szokásaitól) itthon műtermemben készülnek.
 Tekintettel erre, saját érdekében jól teszi, ha a megrendeléseket gyűjtő fővárosi és külföldi utazóknak nem ül fel és itt helyben is csak oly fényképészhez fordul, aki feladatának igazán meg is tud felelni.
NÉMETHI JÓZSEF fényképész, Piacz-u. 42. (Bidermann-féle ház.)

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Alkalmi vétel! Szécsényi-utca végén nagy vásártér mellett főtér közelében fekvő 4000 ööl föld, ház vagy gyárteleknek eladó. Értekezhetni Dorsch Hugó asztalos urnál nagy vásártér.

Családi használatra egy jókarban lévő szivarhajós eredeti zinger varrógép eladó. Peczkes-utca 18. sz.

Morgó-utca 25 számú ház május 1-től bérbe kiadó mely áll 4 szoba, konyha, pincze, fűskamara, szép gyümölcsös kerttel külön udvarral. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. Csakis pénteken és szombaton délelőtt 10 órától 12. délután 3-tól 5-ig.

Modern 6 szobás lakás előszobával és mellékhelyiségekkel kiadó. — Szent-Anna-utca 48. szám.

Eladó pallas nagy lexikon egészen új 16 kötet olesón. Czim a kiadóhivatalban.

Fiatal nő szerény díjazás mellett elárúsonőnek sürgősen ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban.

Eladó ház Csapó-utca 48. számú ház előyós feltételek mellett eladó. Értekezhetni a Takaré- és Hitelintézet vezérigazgatójával.

10 év óta fennálló havi és heti részletűzetemben a tavaszi áruk nagy választékban megérkeztek és áremelés nélkül árúszítatnak KOHN HERMANN Hatvan u. 17.

Jókai-utca 20. sz. négy szobás utcazi lakosztály kiadó, hozzá tartozókkal együtt.

A debreczeni 6248., 6425. és 6654. számú telekönyvekben irt és összesen mintegy 2700 ööl területű vénkerti szőlő és gyümölcsös két pájtával, kedvező feltételek mellett eladó. Értekezni lehet DR. MEGYERI PÁL ügyvéd irodájában, Széchenyi-utca 35. szám.

Főtéri üzlettel bíró egyén nősnülni óhajt, megkivántatik 3—4 ezer forint hozomány. Levelek „Gerlicze” jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Szép jó és nagy fajta 8 törzs zircon kas méh eladó. H.-Sámson Jám-bor Mihályné.

12 hold kolompér és tengeri föld a város alatt azonnal kiadó. — Értekezhetni Csapó-utca 4.

Veszélymentes önberetváil-kező készü-lék, Angol beretvák, ollók és zsebkések jót-állás mellett, beszerzési forrás MÁRTON GYULA üzletében Debreczen, Főtér.

Tanulónak felvétetik egy ügyes fiu Czeglédy és Polgár fű-szer- és csamego-üzletében.

Katonakeztyük tisztítását javítással együtt párját 8 krért, glaso-keztük tisztítását jutányos árért vállalom. Péterfia utca 37. sz.

Cserepes nyíló virágok fajtái és lejegyzett virágok

Szives felhívás a kert- és virágkedvelő közönséghez!

Miután külsőben állunk a tavasznak, ahol minden kertgazda- és háziasszony ve-temény- és virágmagvakról gondoskodik hogy jót és szépet kapjon, van szerencsém becses figyelmüket

mag- és virág-

kereskedésemre és főmáskertészeti tele-pemre felhívni, ahol minden magfaj ki-próbálva lesz, mielőtt elárúsitásra be-csajtatik tehát szakértelem és több mint harmincz évi raxis biztosít minden sikert. Van sok szép két éves nemesített ró-zsafa, őszibarackfa, körte- és almafák, gömb akác és sokféle disz cserfa, olesó árban szolgáltatik; fő az, hogy mindenki meggyőződjön jó minőségéről, mely nálam biztosítottatik (szolid ár mellett.)

Kiváló tisztelettel: **PACZELT JÁNOS**, mű- és kereskedelmi kertész Debreczen Kossuth-u. (Városház-épület)

Tudatom, hogy az összes

disztárgyakat

melyek menyaszonyi, névnap-i ajándékoknak igen alkalmasak,

gyári áron

árúsitom ki.

Tisztelettel: **IFJ. PÁJER JÓZSEF**, üveg-, porcellán-üzlete.

Legnagyobb és legolcsóbb áruház Debreczenben.

Áruházam megtekintésére meghívom a t. közönséget, ahol a legdivatosabb és legtartósabb cipőt kaphat. Tisztító bőrkemécsőt minden bevásárlásnál ingyen adok. 10 frtnyi bevásárlásnál franco küldök. Bornyubőrből cugos vagy fűzős lábeli . . . 240—260—280

Női	Zerge bőrből cugos, fűzős vagy gombos	280—300—350
czipők:	„ kezttyűszárral czugos fűzős v. gombos	350—400—430
	„Párisi Sevró cugos, fűzős vagy gombos	450—550—650
	Sevró lakk kezttyűszárral cugos v. fűzős	300—350—370
	Lasting cugos selyem cuggal	240

Férfi	Bornyu bőrből sima vagy betétes lábbeli	240
	Karlsbádi tükör bőrből kezttyűszárral cug. vagy Bergsteiger	350—320—450
	Párisi Sevró cugos vagy Bergsteiger	500—550—600
	Maici Lakk cugos vagy Bergsteiger	450—550
czipők:	Sárga Bornyubőr, ...	350—400—450

Konkurenczia ki van zárva. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek. Nem tetszés esetén a cipőt kicserélem, vagy a pénzt visszaadom.

Löw Zsigmond és Társa Debreczen, Piacz- és Szent-Anna-u. sarkán.

SZABADOS és ROSSI

vizvezetékek és világítási vállalat
Debreczen, Piacz-utca 58.

Légszesz és vizvezetékek, clostetkek és csatornázások, szivattyúk, Fürdőberendezések és Gőzfürdők stb. berendezésére.

Kőagyagcsövek raktáron.

Megérkeztek

a legszebb tavaszi újdonságok
női divatszövetekben
Bluz selymekben, Tennis, Chiné és De laene szövetekben, nap-ernyőkben
Szabó Lajos fiai czégnél,
Debreczen, Rózsater.

CSAKIS

ékszer javítása, tisztítása vagy átalakítása a legolcsóbb árszámítás mellett gyorsan és pontosan eszközöltetik
Pintér Gusztávnál
Szent-Anna-u. 2. Készárúk nagy választékban kaphatók.

A legújabb

női-ruha szövetek, delain, batist, zephir és mindenféle mosó ruha-kelmék

óriási választékban
raktárra érkeztek

Donogán és Somossy
Kunz József és Társa utóda
czégnél Debreczen. Kistemplom-bazár